

REKENKAMERCOMMISSIE

GEMEENTE
Schagen

Rapportage

**Rekenkameronderzoek naar door-
werking van onderzoeken van de
Rekenkamercommissie Schagen**

Colofon

Dit is een onderzoek van de Rekenkamercommissie Schagen. Deze rekenkamercommissie is door de gemeenteraad van Schagen ingesteld om doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur te onderzoeken.

Dit onderzoek is uitgevoerd door de Rekenkamercommissie Schagen.

Leden

Mr. Dr. Drs P.J.J. van der Kruit	(voorzitter)
Drs. M. van der Meer	(vicevoorzitter)
Drs. B. Steiner	(lid)

Ambtelijk secretaris

Dhr. L. Hooghiemstra
Mw. M. Teijema

Schagen, 8 november 2017

© 2017 Rekenkamercommissie Schagen.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/ of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Rekenkamercommissie Schagen. De Rekenkamercommissie Schagen aanvaardt geen aansprakelijkheid voor drukfouten en/of andere onvolkomenheden.

VOORWOORD

De Rekenkamercommissie Schagen bestaat uit drie externe leden en bestaat nu enkele jaren. Zij heeft deze jaren meerdere onderzoeken uitgevoerd. Om de effecten van deze onderzoeken te meten wordt hiernaar een onderzoek uitgevoerd.

Hiertoe zijn een aantal vragen over de aanbevelingen van alle onderzoeken gesteld, aan zowel de gemeenteraad als aan het college van burgemeester en wethouders. Alle antwoorden op deze vragen zijn op tijd aangeleverd aan de Rekenkamercommissie Schagen.

De Rekenkamercommissie wil alle personen bedanken voor hun volledige medewerking en professionele inzet om deze vragen zo goed als mogelijk te beantwoorden.

De Rekenkamercommissie hoopt dat dit onderzoek mag bijdragen aan de taakstellende en controlerende taken van de gemeenteraad van Schagen.

SAMENVATTING

Positief

- 90% van de aanbevelingen zijn opgevolgd.
- Deze opvolging levert goede producten op.
- Kwaliteit van de aanbevelingen voldoet in grote mate.

Kan beter

- 10% van de aanbevelingen zijn gedeeltelijk opgevolgd.
- Er kan alsnog een besluit worden genomen over deze gedeeltelijk opgevolgde aanbevelingen.

In haar driejarige bestaan heeft de Rekenkamercommissie Schagen meerdere onderzoeken verricht.

Aanleiding voor het huidige onderzoek is dat de Rekenkamercommissie Schagen graag meer inzicht wil verkrijgen in de mate waarin de aanbevelingen van haar afgeronde onderzoeken doorwerken in de gemeentelijke organisatie en in het beleid. Het doel van het huidige onderzoek is dan ook om meer inzicht te krijgen in de implementatie en effectiviteit van de aanbevelingen van de in de afgelopen jaren door de Rekenkamercommissie Schagen uitgevoerde onderzoeken.

De centrale onderzoeksvraag luidt: “In hoeverre werken de aanbevelingen uit de onderzoeken van de Rekenkamercommissie Schagen door in het gemeentelijk beleid en de gemeentelijke organisatie?” Deze onderzoeksvraag is onderverdeeld in negen deelvragen.

Vragen over de aanbevelingen werden gericht aan de gemeenteraad, het college en aan beide gezamenlijk. De antwoorden op deze vragen zijn de resultaten van dit onderzoek, dat is uitgevoerd door de Rekenkamercommissie Schagen.

Conclusies

1. Van alle aanbevelingen is ongeveer 90% opgevolgd.
2. De andere aanbevelingen zijn gedeeltelijk opgevolgd.
3. De kwaliteit van de aanbevelingen uit de onderzoeken geeft voldoende houvast voor implementatie.
4. Suggesties voor verbetering van de aanbevelingen zijn niet gegeven.

Aanbevelingen

1. Plaats het conceptvoorstel om te komen tot een andere werkwijze voor commissie- en raadsbehandelingen weer op de agenda, om zo te komen tot besluitvorming over zaken zoals:
 - Op welke onderwerpen wil de gemeenteraad bij uitstek sturen?
 - Wanneer is de gemeenteraad bij deze onderwerpen betrokken?
 - Welke informatie wil de gemeenteraad ontvangen?
2. Plaats de reflectie tussen gemeenteraad en college over werkwijze en professionalisering regelmatig op de agenda, met name reflectie over de onderwerpen:
 - termijnagenda;
 - politiek proces;
 - kwaliteit informatievoorziening;
 - passende informatievoorziening.

De Rekenkamercommissie Schagen doet de gemeenteraad bovenstaande twee aanbevelingen.

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	3
Samenvatting.....	4
Hoofdstuk 1 Inleiding.....	6
1.1. Aanleiding	6
1.2. Doelstelling.....	6
1.3. Afbakening	6
1.4. Onderzoeksvraag	7
1.5. Onderzoeksmethode	7
Hoofdstuk 2 Resultaten	9
2.1. Aanbevelingen uit de onderzoeken met reacties	9
2.2. Kwaliteit van de aanbevelingen.....	11
Hoofdstuk 3 Analyse van de resultaten	14
3.1. Analyse van aanbevelingen uit de onderzoeken.....	14
3.2. Analyse kwaliteit van de aanbevelingen	15
Hoofdstuk 4 Conclusies en aanbevelingen.....	17
4.1. Conclusies.....	17
4.2. Aanbevelingen	17
Hoofdstuk 5 Nawoord Rekenkamercommissie Schagen	18
Bijlage 1 Overzicht aanbevelingen per onderzoek	19
Bijlage 2 Vragen voor het college	21
Bijlage 3 Vragen voor de gemeenteraad.....	23
Bijlage 4 Vragen voor het college en de gemeenteraad gezamenlijk.....	24
Bijlage 5 Beantwoording van de vragen.....	25

HOOFDSTUK 1

INLEIDING

De gemeenteraad van Schagen bepaalt als algemeen bestuur wat er in de gemeente moet gebeuren in het algemeen belang. Het college van burgemeester en wethouders vormt het dagelijkse bestuur van de gemeente Schagen, welke ervoor zorgt dat de besluiten van de gemeenteraad worden uitgevoerd. De gemeenteraad controleert vervolgens of het college van burgemeester en wethouders dit volgens de afspraken heeft gedaan. Bij deze controle wordt de gemeenteraad geholpen door de Rekenkamercommissie Schagen. Het doel van de Rekenkamercommissie Schagen is dus om de gemeenteraad een extra handvat te bieden om zijn taakstellende en controlerende taken uit te voeren. Zij doet dit door het uitvoeren van onderzoeken.

De Rekenkamercommissie Schagen ziet de doorwerking van haar onderzoeken als een bijdrage die zij levert aan haar taak. Die taak vat zij breed op: de Rekenkamercommissie Schagen draagt bij aan de (verdere) verbetering van de beleidsvorming, meningsvorming, besluitvorming, beleidsuitvoering en verantwoording door en/of namens het bestuur van de gemeente.

In Hoofdstuk 1 wordt na de aanleiding en de doelstelling van dit onderzoek de centrale onderzoeksvraag en deelvragen beschreven. Daarna wordt de onderzoeksmethode toegelicht. Na de vastlegging van de antwoorden als onderzoeksresultaten in Hoofdstuk 2 volgt de analyse van deze onderzoeksresultaten in Hoofdstuk 3. In het volgende hoofdstuk worden de conclusies en aanbevelingen vastgelegd, gevolgd door Hoofdstuk 5 met het nawoord van de Rekenkamercommissie Schagen. In de bijlagen staan de aanbevelingen per onderzoek en de vragen die daarover aan het college, de gemeenteraad en beide gezamenlijk zijn voorgelegd, alsmede de antwoorden op deze vragen.

1.1. AANLEIDING

De Rekenkamercommissie Schagen bestaat sinds 1 januari 2015. Sindsdien heeft de Rekenkamercommissie Schagen meerdere onderzoeken verricht. De Rekenkamercommissie Schagen kreeg van meerdere zijden vragen over de doorwerking van haar onderzoeken. Ook wil zij zelf graag weten of haar aanbevelingen worden opgevolgd en verbeteringen te weeg brengen. De Rekenkamercommissie Schagen wil dan ook graag meer inzicht verkrijgen in de mate waarin de aanbevelingen van haar vier afgeronde onderzoeken doorwerken in de gemeentelijke organisatie en in het beleid. Dit laatste om in toekomstige onderzoeken rekening mee te houden, dus een leerfactor.

1.2. DOELSTELLING

Het doel van dit onderzoek is om inzicht te krijgen in de implementatie en effectiviteit van de aanbevelingen van de in de afgelopen jaren door de Rekenkamercommissie Schagen uitgevoerde onderzoeken.

1.3. AFBAKENING

De aanbevelingen van onderstaande onderzoeken worden onderzocht. Deze onderzoeken zijn genummerd van A t/m D conform de volgorde van aanbidding aan de gemeenteraad.

- A. Rapportage Rekenkameronderzoek naar de bestuurlijke informatievoorziening aan de gemeenteraad, februari 2016.
- B. Rapportage Rekenkameronderzoek naar Verbonden Partijen, augustus 2016.
- C. Rapportage Rekenkameronderzoek naar het budgetrecht in Schagen, januari 2017.

D. Rapportage Rekenkameronderzoek naar de opvolging van de aanbevelingen van het Plan van Aanpak uit 2014 van het Slot Schagen, januari 2017.

Als onderzoeksperiode is gekozen voor de periode van 1 januari 2015 tot 1 september 2017. Dit is gebaseerd op de feiten dat op 1 januari 2015 de Rekenkamercommissie Schagen van start is gegaan en dat de laatste twee onderzoeken, welke zijn vastgesteld op 19 januari 2017, ook kunnen worden meegenomen in dit onderzoek.

De bevindingen uit de Rapportage Rekenkameronderzoek naar de opvolging van de aanbevelingen van het Plan van Aanpak uit 2014 van het Slot Schagen, januari 2017 lenen zich echter niet voor opvolging, omdat die een beschrijving geven over de uitwerking van het Plan van Aanpak uit 2014.

De wijze van onderzoeken door de Rekenkamercommissie Schagen en de hierbij horende processen is geen onderwerp van dit onderzoek. Deze worden, evenals de evaluatie van het functioneren van de Rekenkamercommissie Schagen zelf, separaat behandeld

1.4. ONDERZOEKSVRAAG

Centrale onderzoeksvraag

De volgende vraag staat centraal in het onderzoek:

In hoeverre werken de aanbevelingen uit de onderzoeken van de Rekenkamercommissie Schagen door in het gemeentelijk beleid en de gemeentelijke organisatie?

Deelvragen

De volgende deelvragen zijn van de centrale onderzoeksvraag afgeleid:

1. Zijn de aanbevelingen specifiek, concreet en realistisch genoeg om te kunnen worden geïmplementeerd?
2. In welke mate heeft discussie en besluitvorming over de aanbevelingen plaatsgevonden?
3. Welke aanbevelingen zijn geïmplementeerd?
4. Hoe zijn deze aanbevelingen geïmplementeerd? In uitvoerbare maatregelen, in beleid of anderszins?
5. Waarom zijn de, eventuele, overige aanbevelingen niet geïmplementeerd?
6. Zijn er effecten bekend van de geïmplementeerde aanbevelingen, zoals concrete veranderingen of bestuurlijke vernieuwingen?
7. Wordt de gemeenteraad voldoende, tijdig en juist geïnformeerd over de implementatie van de aanbevelingen?
8. Wat zijn factoren die de implementatie en doorwerking van aanbevelingen verklaren?
9. Hoe kan de doorwerking van aanbevelingen worden bevorderd?

1.5. ONDERZOEKSMETHODE

De Rekenkamercommissie Schagen onderzoekt wat er met haar aanbevelingen is gedaan en waarom aanbevelingen wel of niet zijn opgevolgd. Ook onderzoekt zij mogelijke verbeteringen voor de doorwerking van haar aanbevelingen.

De aanbevelingen uit de onderzoeken werden door de Rekenkamercommissie Schagen gedaan aan de gemeenteraad, welke deze overnam en waar nodig onder de aandacht bracht van het college van burgemeester en wethouders. Dit college werkte deze aanbevelingen verder uit om verbeteringen door te voeren.

Er is gekozen voor een kwalitatief onderzoek. De Rekenkamercommissie Schagen heeft verzocht aan zowel het college van burgemeester en wethouders als aan de gemeenteraad om de aan hun geadresseerde vragen te beantwoorden. Zie hiervoor ook de bijlagen van deze onderzoeksrapportage.

De griffie heeft de antwoorden op de vragen aan de gemeenteraad voorbereid, en de beantwoording doorgenomen met de fractievoorzitters. Het college van burgemeester en wethouders heeft de vragen beantwoord die aan dit college waren gericht. De vragen die waren gericht aan de gemeenteraad en het college gezamenlijk zijn in onderling overleg en coördinatie beantwoord.

Alle antwoorden zijn als onderzoeksresultaten geanalyseerd door de Rekenkamercommissie Schagen. Op basis van het onderzoek zijn conclusies getrokken en worden aanbevelingen gedaan. Het gehele onderzoek is neergelegd in het onderzoeksrapport dat nu voor u ligt.

HOOFDSTUK 2 RESULTATEN

In dit hoofdstuk worden de resultaten uit het praktijkonderzoek onbewerkt weergegeven. De resultaten zijn de antwoorden op vragen over de aanbevelingen van de onderzoeken. Eerst worden de inhoudelijke antwoorden per onderzoek weergegeven.

Daarna worden de antwoorden over de kwaliteit van de aanbevelingen beschreven.

De antwoorden zijn gegeven door de gemeenteraad, het college en door beide bestuursorganen gezamenlijk. Bij elke aanbeveling wordt aangegeven door wie het antwoord is gegeven.

2.1. AANBEVELINGEN UIT DE ONDERZOEKEN MET REACTIES

Hieronder zijn de aanbevelingen van de onderzoeken van de Rekenkamercommissie Schagen in een tabel neergelegd, alsmede de reacties hierop. Per onderzoek is een tabel gemaakt.

A. Onderzoek bestuurlijke informatie aan gemeenteraad	
Aanbeveling	Antwoord door gemeenteraad
<p>A.1. Voer regie aan de hand van een termijn agenda:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Op welke onderwerpen wil de gemeenteraad bij uitstek sturen? • Wanneer is de gemeenteraad bij deze onderwerpen betrokken? • Welke informatie wil de gemeenteraad ontvangen? 	<p>A.1. De gemeenteraad wil bij majeure projecten in een vroeg stadium betrokken worden. Aan de hand van de LTA (Lange Termijn Agenda) worden afspraken gemaakt welke projecten dat zijn. De agendacommissie en het college hebben op 28 november 2016 deze afspraken gemaakt. Onderwerpen die genoemd zijn: Ontwikkeling Sint Maartenszee, kaders gezondheidsbeleid, Omgevingswet en duurzaamheid. De raad wil uiteraard de informatie ontvangen die voor een goede besluitvorming noodzakelijk is. De informatie moet gericht zijn op de rol die de raad heeft en vanuit dat perspectief geschreven is.</p>
<p>A.2 Ontwerp voor deze onderwerpen een werkwijze voor commissie- en raadsbehandelingen langs de lijnen Beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming (BOB)</p>	<p>A.2. Een werkgroep vanuit de raad heeft zich gebogen over de vergaderstructuur. Een conceptvoorstel om te komen tot een vergaderstructuur langs de lijnen Beeldvorming, Oordeelsvorming en Besluitvorming (BOB) is besproken. De besluitvorming is nog niet afgerond. Er zijn nog een aantal discussiepunten.</p>
Aanbeveling	Antwoord door college
<p>A.3. Ontwikkel formats om flexibel op het politieke proces aan te sluiten, zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Agendanotitie • Startnotitie • Oriënterende notitie • Concept voor definitieve kaderstelling • Evaluatienotitie. 	<p>A.3. Bij alle grote projecten van de afdeling Ruimte (dit type besluiten wordt vaak bedoeld als raden vragen om een intensievere kaderstellende rol) worden er projectopdrachten opgesteld. Hierin staan alle kaders voor het project opgenomen. De projectopdrachten worden altijd ter kennisname aan de commissie Ruimte verzonden. Voor het overige zijn de bestaande formats aangepast, waarbij het gebruik ervan is meegenomen in schrijftrainingen.</p>

<p>A.4. Geef een heldere toelichting op het gebruik van de formats, zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inzicht in de beleidsruimte voor de gemeenteraad. • Zicht op relevante politieke keuzevraagstukken. • Aandacht voor maatschappelijke effecten, financiële consequenties en de algehele presentatie. <p>A.5. Train de ambtelijke organisatie in het schrijven van raadsvoorstellen, met als doel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beleidsstukken die voldoen aan de eisen. • Dat de ambtelijke organisatie meer gevoel ontwikkeld voor politieke relevantie 	<p>A.4. en A.5 De punten 4 en 5 zijn opgepakt en gecombineerd in twee schrijftrainingen. De eerste training betreft een schrijftraining ‘kort en krachtig schrijven’ door de medewerkers van communicatie. De tweede training is een training schrijven van raadsstukken en overige stukken waar de nadruk ligt op het ontwikkelen van politieke relevantie. Inmiddels zijn zes cursussen gehouden en start de zevende op 26 september a.s. De cursussen worden gegeven door Bert Ruck van a4 training langs een vast format. Het format wordt ook toegepast op de college-, en MT-voorstellen.</p>
Aanbeveling	Antwoord gemeenteraad & college
<p>A.6. Leg een gemeenschappelijk programma van eisen en afspraken voor schriftelijke raadsinformatie vast.</p> <p>A.7. Zorg voor bewaking van de kwaliteit van de informatievoorziening door de gemeenteraad en het college in het licht van afspraken op papier, eventuele bijzondere afspraken per onderwerp en vooral de toepassing ervan in de praktijk.</p>	<p>A.6. en A.7. Zie de beantwoording bij vraag A.4. en A.5. De inhoud van de trainingen zijn in goed overleg met griffie, college en raad tot stand gekomen.</p>
<p>A.8. Preciseer de rol van de verschillende spelers bij kwaliteitsbewaking in het gehele proces, zoals de opsteller, managementteam, college, griffier, agendacommissie en het presidium.</p>	<p>A.8. Dit advies is overgenomen bij de inrichting van de digitale bestuurlijke stukkenstroom. De bestuurlijke stukkenstroom naar college, MT en raad is gedigitaliseerd. In het proces zijn diverse stappen opgenomen. In deze stappen moet een hogere in de organisatie het stuk accorderen. De opsteller moet voldoen aan de eisen gesteld in het format (zie bij A.4. en A.5.). Zijn of haar leidinggevenden moet akkoord geven alvorens het stuk wordt aangeboden aan het college. De secretaris heeft daarna een volgende check enz.</p>
<p>A.9. Organiseer regelmatig reflectie tussen gemeenteraad en college over de werkwijze en professionalisering op onderwerpen zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Termijnagenda • Politiek proces • Kwaliteit informatievoorziening • Passende informatievoorziening. 	<p>A.9. Zie ook de beantwoording bij A.1. In een aantal sessies tussen presidium en college is gereflecteerd op de genoemde zaken. Het is enige tijd geleden dat dit voor het laatst is georganiseerd overigens.</p>
<p>A.10. Organiseer periodiek -bijvoorbeeld elke twee jaar- een beknopte evaluatie van de informatievoorziening.</p> <p>A.11. Stuur de werkwijzen en de kwaliteit van de informatie zo nodig bij.</p>	<p>A.10. en A.11. Aangezien zowel de formats redelijk nieuw zijn en eveneens de digitale stukkenstroom staat dit onderwerp regelmatig op de agenda van de driehoek, de agendacommissie en het Presidium.</p>

Tabel 1 Overzicht aanbevelingen en antwoorden behorende bij het onderzoek naar bestuurlijke informatie

B. Onderzoek informatie bij verbonden partijen	
Aanbeveling	Antwoord door college
B.1. Actualiseer de financiële verordening	B.1. De financiële verordening wordt in het tweede kwartaal van 2018 geactualiseerd, zodra de nieuwe raad is geïnstalleerd. Dit is ook afgesproken met de provincie in het kader van het horizontaal toezicht.
B.2. Bezie of er meerwaarde is voor een nota verbonden partijen.	B.2. We hebben binnen de organisatie besproken of er meerwaarde zit in een nota verbonden partijen en zijn tot de conclusie gekomen dat die er niet is. In de begroting is een uitgebreide toelichting opgenomen.
B.3. Voldoe aan de wettelijke eisen uit het BBV in de paragraaf verbonden partijen. B.4. Leg duidelijk uit welk openbaar belang de verbonden partij dient.	B.3. en B.4. De paragraaf verbonden partijen voldoet in de begroting 2017 aan de BBV. Het openbaar belang is eveneens nader beschreven in de begroting 2017.

Tabel 2 Overzicht aanbevelingen en antwoorden behorende bij het onderzoek naar informatievoorziening over verbonden partijen

C. Onderzoek budgetrecht in Schagen	
Aanbeveling	Antwoord door college
C.1. Voorzie, bij de eerstvolgende herziening van de Financiële Verordening, in een noodprocedure voor spoeduitgaven die niet zijn gebudgetteerd.	C.1. Er zijn werkafspraken gemaakt over een noodprocedure. Deze is besproken in het Presidium en de auditcommissie. Bij de eerstvolgende wijziging van de nota Reserves en Voorzieningen zullen de afspraken vertaald worden. Spoeduitgaven worden namelijk in de regel gedekt uit een reserve.
C.2. Maak extra comptabel tijdschrijven tot een vast onderdeel bij relevante projecten.	C.2. Bij relevante projecten wordt inmiddels tijd geschreven.
C.3. Informeel bij spoeduitgaven direct de gemeenteraad, vooral de voorgestelde dekking en het tijdstip van begrotingswijziging.	C.3. Zie bij punt C.1. is in de werkafspraken opgenomen
C.4. Benoem een financiële controller bij een open-eind-budget van een spoeduitgave.	C.4. Vanuit Financiën worden inmiddels standaard consultants gekoppeld aan projecten, die de rol van financiële controller vervullen in deze situaties.

Tabel 3 Overzicht aanbevelingen en antwoorden behorende bij het onderzoek naar het budgetrecht in Schagen

2.2. KWALITEIT VAN DE AANBEVELINGEN

Hiervoor zijn de aanbevelingen per onderzoek van de Rekenkamercommissie Schagen neergelegd, inclusief de reacties daarop. Hierna zijn de vragen over de kwaliteit van de aanbevelingen weergegeven, tezamen met de antwoorden van de onderscheidenlijke bestuursorganen. Dit gaat over de kwaliteit van alle aanbevelingen.

Vragen over de kwaliteit van de aanbevelingen	
Vragen over aanbeveling A.1 t/m A.2	Antwoorden door gemeenteraad
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zijn deze aanbevelingen specifiek, concreet en realistisch genoeg om te kunnen worden geïmplementeerd? 2. In welke mate heeft discussie en besluitvorming over de aanbevelingen plaatsgevonden? 3. Welke aanbevelingen zijn geïmplementeerd? 4. Hoe zijn deze aanbevelingen geïmplementeerd? In uitvoerbare maatregelen, in beleid of anderszins? 5. Waarom zijn de, eventuele, andere aanbevelingen niet geïmplementeerd? 6. Zijn er effecten bekend van de geïmplementeerde aanbevelingen, zoals concrete veranderingen of bestuurlijke vernieuwingen? 7. Wat zijn factoren die de implementatie en doorwerking van aanbevelingen verklaren? 8. Hoe kan de doorwerking van aanbevelingen worden bevorderd? 	<p>Algemene beantwoording van de vragen 1 t/m 8</p> <ul style="list-style-type: none"> • De vragen zijn specifiek en concreet genoeg. • In de politieke context is het lastig om te spreken van realistische genoeg. Zie ook de beantwoording bij A1 en A2. • Voor de LTA is een tussenoplossing geïmplementeerd. De module, die de griffie al voor het rapport graag had willen gebruiken, is nog niet in productie. • Voor beide aanbevelingen (A.1 en A.2) geldt dat deze ook op de werkplanning van de griffie stonden. • De aanbeveling genoemd onder A1 heeft de continue aandacht van de griffie. • De doorwerking van de aanbevelingen kan naar de mening van de gemeenteraad niet verder bevorderd worden. • Veranderingen in het politieke proces hebben nu eenmaal hun eigen tempo en laten zich niet dwingen.
Vragen over aanbevelingen A.1 t/m A.11	Antwoorden door college
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zijn voorstaande aanbevelingen specifiek, concreet en realistisch genoeg om te kunnen worden geïmplementeerd? 2. In welke mate heeft discussie en besluitvorming over deze aanbevelingen plaatsgevonden? 3. Welke van deze aanbevelingen zijn geïmplementeerd? 4. Hoe zijn deze aanbevelingen geïmplementeerd? In uitvoerbare maatregelen, in beleid of anderszins? 5. Waarom zijn de, eventuele, andere aanbevelingen niet geïmplementeerd? 6. Zijn er effecten bekend van de geïmplementeerde aanbevelingen, zoals concrete veranderingen of bestuurlijke vernieuwingen? 	<p>Antwoorden 1 t/m 6</p> <p>Hierboven is bij de verschillende aanbevelingen steeds specifiek aangegeven wat er mee is gedaan en hoe dit is geïmplementeerd. Zoals uit de toelichting blijkt is in enkele gevallen de formele kant nog niet geregeld, maar wordt er inmiddels wel conform de aanbeveling gehandeld. Wij zien onder meer een duidelijke verbetering in de kwaliteit van de bestuurlijke stukken.</p>
<ol style="list-style-type: none"> 7. Werde de gemeenteraad voldoende, tijdig en juist geïnformeerd over de implementatie van de aanbevelingen? 	<p>7. De gemeenteraad is voldoende, tijdig en juist geïnformeerd over de implementatie van de aanbevelingen, soms rechtstreeks en soms via één van de commissies.</p>
<ol style="list-style-type: none"> 8. Wat zijn factoren die de implementatie en doorwerking van aanbevelingen verklaren? 	<p>8. Factoren zijn o.a. dat een aantal van de gedane aanbevelingen ook bij het college en het ambtelijk apparaat op de 'to do list' stonden. Bijvoorbeeld het BBV-proef maken van de paragraaf Verbonden partijen. Andere aanbevelingen zijn nuttig geweest om een proces te versnellen of de discussie te voeren over nut en noodzaak van de aanbevelingen.</p>

<p>9. Hoe kan de doorwerking van aanbevelingen worden bevorderd?</p>	<p>9. Aanbevelingen worden afhankelijk van het onderwerp toegewezen aan specifieke ambtenaren, die bewaken dat er actie wordt ondernomen. De implementatie van sommige aanbevelingen kan snel worden geregeld en anderen hebben een langere doorlooptijd nodig en vergen een zorgvuldige voorbereiding.</p>
--	---

Tabel 4 Overzicht van antwoorden over de kwaliteit van de aanbevelingen in het algemeen.

HOOFDSTUK 3 ANALYSE VAN DE RESULTATEN

In dit hoofdstuk kunt u de analyse vinden van de onderzoeksresultaten. Eerst worden de antwoorden op de vragen over de aanbevelingen van de onderzoeken geanalyseerd en vastgelegd in een tabel, zodat er voor de lezer een duidelijk overzicht wordt gegeven.

Daarna wordt een analyse gegeven over de kwaliteit van de aanbevelingen in het algemeen. Met andere woorden, zijn de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie duidelijk genoeg om te worden opgevolgd door de bestuursorganen?

3.1. ANALYSE VAN AANBEVELINGEN UIT DE ONDERZOEKEN

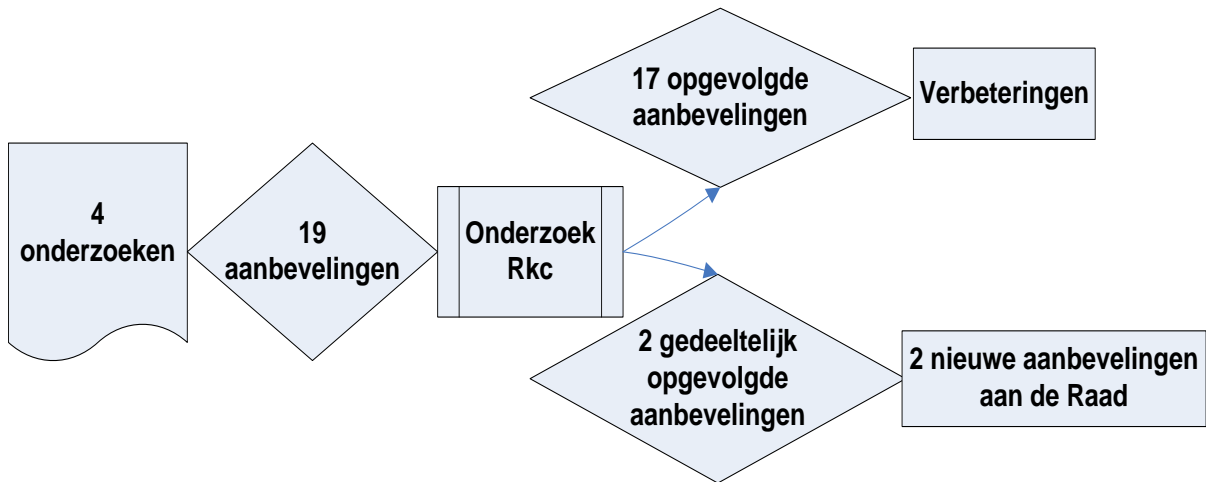
Hieronder treft u een tabel aan met het overzicht van wel of niet opgevolgde aanbevelingen uit de onderzoeken.

De analyse bestaat uit het beschouwen of en in hoeverre deze aanbevelingen zijn opgevolgd. De eventuele redenen voor niet of gedeeltelijk opvolgen van de aanbevelingen staan ook in onderstaande tabel vermeld.

Aanbevelingen uit onderzoeken		
A. Onderzoek bestuurlijke informatie aan de gemeenteraad		
Aanbeveling	Opgevolgd	Bijzonderheden
A.1	Ja	
A.2	Gedeeltelijk	Nog geen besluitvorming i.v.m. discussiepunten
A.3	Ja	
A.4 en A.5	Ja	
A.6 en A.7	Ja	
A.8	Ja	
A.9.	Gedeeltelijk	Regelmatige reflectie lijkt op de achtergrond te raken
A.10 en A11	Ja	
B. Onderzoek informatievoorziening verbonden partijen		
Aanbeveling	Opgevolgd	Bijzonderheden
B.1.	Ja	
B.2.	Ja	
B.3 en B.4.	Ja	
C. Onderzoek budgetrecht Schagen		
Aanbeveling	Opgevolgd	Bijzonderheden
C.1.	Ja	
C.2.	Ja	
C.3.	Ja	
C.4.	Ja	

Tabel 5 Overzicht van de opvolging van de aanbevelingen

Uit de analyse blijkt dat de Rekenkamercommissie Schagen 19 aanbevelingen heeft gedaan in alle onderzoeken tezamen. Van deze 19 aanbevelingen zijn er 17 opgevolgd en 2 zijn gedeeltelijk opgevolgd.

Figuur 1 Procesoverzicht van de aanbevelingen

- Aanbeveling A. 2 is gedeeltelijk opgevolgd. Deze aanbeveling is aan de gemeenteraad geadresseerd. Er is een werkgroep uit de gemeenteraad gevormd om deze aanbeveling te bekijken. Een conceptvoorstel om te komen tot een bepaalde vergaderstructuur is nog onderwerp van discussie.
- Aanbeveling A.9. is gedeeltelijk opgevolgd. Deze aanbeveling is gericht aan de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders gezamenlijk. De aanbevolen regelmatige reflectie over bepaalde zaken is wel gestart, maar het lijkt erop dat deze gezamenlijke reflectie op de achtergrond begint te raken.

Figuur 2 Overzicht van de verhouding geheel en gedeeltelijk opgevolgde aanbevelingen

3.2. ANALYSE KWALITEIT VAN DE AANBEVELINGEN

Naast de specifieke aanbevelingen voortkomend uit de onderzoeken heeft de Rekenkamercommissie Schagen ook geanalyseerd of de kwaliteit van deze aanbevelingen in het algemeen voldoet voor de geadresseerden. Daar is een aantal vragen over gesteld. De analyse is gemaakt op basis van de antwoorden van de gemeenteraad en van het college van burgemeester en wethouders.

Kwaliteit aanbevelingen	
Vragen	Opmerkingen
1. Zijn voorstaande aanbevelingen specifiek, concreet en realistisch genoeg om te kunnen worden geïmplementeerd?	Ja
2. In welke mate heeft discussie en besluitvorming over deze aanbevelingen plaatsgevonden?	Discussie en besluitvorming over de aanbevelingen werd in meerdere gremia en in goede mate gevoerd.

3. Welke van deze aanbevelingen zijn geïmplementeerd?	90% van de aanbevelingen zijn geïmplementeerd. Zie voorgaande tabel.
4. Hoe zijn deze aanbevelingen geïmplementeerd? In uitvoerbare maatregelen, in beleid of anderszins?	Op verschillende wijzen, ook via tussenoplossingen.
5. Waarom zijn de, eventuele, andere aanbevelingen niet geïmplementeerd?	De resterende aanbevelingen (10%) zijn gedeeltelijk geïmplementeerd.
6. Zijn er effecten bekend van de geïmplementeerde aanbevelingen, zoals concrete veranderingen of bestuurlijke vernieuwingen?	Een duidelijke verbetering in de kwaliteit van bestuurlijke stukken en in de bijbehorende digitalisering.
7. Werd de gemeenteraad voldoende, tijdig en juist geïnformeerd over de implementatie van de aanbevelingen?	Ja
8. Wat zijn factoren die de implementatie en doorwerking van aanbevelingen verklaren?	Zeer algemeen beantwoord.
9. Hoe kan de doorwerking van aanbevelingen worden bevorderd?	Niet beantwoord, omdat de doorwerking voldoende is.

Tabel 6 Overzicht analyse van de kwaliteit van de aanbevelingen

HOOFDSTUK 4 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

4.1. CONCLUSIES

Onderstaande conclusies zijn gebaseerd op de analyse van de resultaten van het onderzoek.

1. Van alle aanbevelingen is ongeveer 90% opgevolgd.
2. De andere aanbevelingen zijn gedeeltelijk opgevolgd.
3. De kwaliteit van de aanbevelingen uit de onderzoeken geeft voldoende houvast voor implementatie.
4. Suggesties voor verbetering van de aanbevelingen zijn niet gegeven.

4.2. AANBEVELINGEN

Onderstaande aanbevelingen zijn gebaseerd op de conclusies van dit onderzoek. De aanbevelingen zijn gericht aan de gemeenteraad. Deze kan de aanbevelingen onder de aandacht brengen van het college van burgemeester en wethouders.

1. Plaats het conceptvoorstel om te komen tot een andere werkwijze voor commissie- en raadsbehandelingen weer op de agenda, om zodoende te komen tot besluitvorming over zaken zoals:
 - Op welke onderwerpen wil de gemeenteraad bij uitstek sturen?
 - Wanneer is de gemeenteraad bij deze onderwerpen betrokken?
 - Welke informatie wil de gemeenteraad ontvangen?

Deze aanbeveling past binnen het kader van het organiseren van regie op het politiek proces. Zie ook aanbeveling A.2. in Bijlage 1.

2. Plaats de reflectie tussen gemeenteraad en college van burgemeester en wethouders over de werkwijze en professionalisering regelmatig op de agenda, met name reflectie over de onderwerpen:
 - termijnagenda;
 - politiek proces;
 - kwaliteit informatievoorziening;
 - passende informatievoorziening.

Deze aanbeveling past binnen de gezamenlijke kwaliteitsbewaking door de gemeenteraad en het college. Zie ook aanbeveling A.9. in Bijlage 1.

HOOFDSTUK 5 NAWOORD REKENKAMERCOMMISSIE SCHAGEN

De Rekenkamercommissie Schagen is de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders dankbaar voor de professionele medewerking van alle raadsleden, ambtenaren en bestuurders.

De Rekenkamercommissie Schagen is verheugd over het feit dat zoveel aanbevelingen zijn opgevolgd en geïmplementeerd, en dat dit goede producten oplevert. Ook is positief dat de kwaliteit van deze aanbevelingen in grote mate voldoet voor de geadresseerden.

De Rekenkamercommissie Schagen geeft de gemeenteraad in overweging om de twee aanbevelingen van dit onderzoek over te nemen. Daar waar nodig dient dit in overleg en coördinatie met het college van burgemeester en wethouders te geschieden.

Opvolgen van beide aanbevelingen kan een verbetering betekenen voor het realiseren van een hoger kwaliteitsniveau van de raadsinformatievoorziening.

De Rekenkamercommissie Schagen zal te zijner tijd onderzoeken of deze twee aanbevelingen wel of niet zijn overgenomen, inclusief de redenen daarvoor.

BIJLAGE 1 OVERZICHT AANBEVELINGEN PER ONDERZOEK

- A. Rapportage Rekenkameronderzoek naar de bestuurlijke informatievoorziening aan de gemeenteraad, februari 2016**
- A.1. Voer regie aan de hand van een termijnagenda:
- Op welke onderwerpen wil de gemeenteraad bij uitstek sturen?
 - Wanneer is de gemeenteraad bij deze onderwerpen betrokken?
 - Welke informatie wil de gemeenteraad ontvangen?
- A.2. Ontwerp voor deze onderwerpen een werkwijze voor commissie- en raadsbehandelingen langs de lijnen Beeldvorming, Oordeelsvorming en Besluitvorming (BOB).
- A.3. Ontwikkel formats om flexibel op het politieke proces aan te sluiten, zoals:
- Agendanotitie
 - Startnotitie
 - Oriënterende notitie
 - Concept voor definitieve kaderstelling
 - Evaluatienotitie.
- A.4. Geef een heldere toelichting op het gebruik van de formats, zoals:
- Inzicht in de beleidsruimte voor de gemeenteraad.
 - Zicht op relevante politieke keuzevraagstukken.
 - Aandacht voor maatschappelijke effecten, financiële consequenties en de gehele presentatie.
- A.5. Train de ambtelijke organisatie in het schrijven van raadsvoorstellen, met als doel:
- Beleidsstukken die voldoen aan de eisen.
 - Dat de ambtelijke organisatie meer gevoel ontwikkeld voor politieke relevantie.
- A.6. Leg een gemeenschappelijk programma van eisen en afspraken voor schriftelijke raadsinformatie vast.
- A.7. Zorg voor bewaking van de kwaliteit van de informatievoorziening door de gemeenteraad en het college in het licht van afspraken op papier, eventuele bijzondere afspraken per onderwerp en vooral de toepassing ervan in de praktijk.
- A.8. Preciseer de rol van de verschillende spelers bij kwaliteitsbewaking in het gehele proces, zoals de opsteller, managementteam, college, griffier agendacommissie en het presidium.
- A.9. Organiseer regelmatig reflectie tussen gemeenteraad en college over de werkwijze en professionalisering op onderwerpen zoals:
- Termijnagenda
 - Politiek proces
 - Kwaliteit informatievoorziening
 - Passende informatievoorziening.
- A.10. Organiseer periodiek -bijvoorbeeld elke twee jaar- een beknopte evaluatie van de informatievoorziening.
- A.11. Stuur de werkwijzen en de kwaliteit van de informatie zonodig bij.
- B. Rapportage Rekenkameronderzoek naar Verbonden Partijen, augustus 2016**
- B.1. Actualiseer de financiële verordening.
- B.2. Bezie of er meerwaarde is voor een nota verbonden partijen.
- B.3. Voldoe aan de wettelijke eisen uit het BBV in de paragraaf verbonden partijen.
- B.4. Leg duidelijk uit welk openbaar belang de verbonden partij dient.

- C. Rapportage Rekenkameronderzoek naar het budgetrecht in Schagen, januari 2017**
- C.1. Voorzie, bij de eerstvolgende herziening van de Financiële Verordening, in een nood-procedure voor spoeduitgaven die niet zijn gebudgetteerd.
 - C.2. Maak extra comptabel tijdschrijven tot een vast onderdeel bij relevante projecten.
 - C.3. Informeer bij spoeduitgaven direct de gemeenteraad, vooral de voorgestelde dekking en het tijdstip van begrotingswijziging.
 - C.4. Benoem een financiële controller bij een open-eind-budget van een spoeduitgave.
- D. Rapportage Rekenkameronderzoek naar de opvolging van de aanbevelingen van het Plan van Aanpak uit 2014 van het Slot Schagen, januari 2017.**

De bevindingen uit dit onderzoek zijn niet onderzocht op opvolging, omdat deze de uitwerking van het Plan van Aanpak uit 2014 beschrijven.

Het college heeft onderstaande vragen beantwoord over de aanbevelingen A.3 t/m A.5, B.1 t/m B.3 en C.1 t/m C.3. Deze aanbevelingen zijn gemakshalve hieronder geplaatst, terwijl de te beantwoorden vragen daarna komen.

A. Aanbevelingen van het onderzoek informatievoorziening

- A.3. Ontwikkel formats om flexibel op het politieke proces aan te sluiten, zoals:
- Agendanotitie
 - Startnotitie
 - Oriënterende notitie
 - Concept voor definitieve kaderstelling
 - Evaluatienotitie.
- A.4. Geef een heldere toelichting op het gebruik van de formats, zoals:
- Inzicht in de beleidsruimte voor de gemeenteraad.
 - Zicht op relevante politieke keuzevraagstukken.
 - Aandacht voor maatschappelijke effecten, financiële consequenties en de algehele presentatie.
- A.5. Train de ambtelijke organisatie in het schrijven van raadsvoorstellen, met als doel:
- Beleidsstukken die voldoen aan de eisen.
 - Dat de ambtelijke organisatie meer gevoel ontwikkeld voor politieke relevantie.

B. Aanbevelingen van het onderzoek over verbonden partijen

- B.1. Actualiseer de financiële verordening.
- B.2. Bezie of er meerwaarde is voor een nota verbonden partijen.
- B.3. Voldoe aan de wettelijke eisen uit het BBV in de paragraaf verbonden partijen.
- B.4. Leg duidelijk uit welk openbaar belang de verbonden partij dient.

C. Aanbevelingen van het onderzoek budgetrecht in Schagen

- C.1. Voorzie, bij de eerstvolgende herziening van de Financiële Verordening, in een nood-procedure voor spoeduitgaven die niet zijn gebudgetteerd.
- C.2. Maak extra comptabel tijdschrijven tot een vast onderdeel bij relevante projecten.
- C.3. Informeer bij spoeduitgaven direct de gemeenteraad, vooral de voorgestelde dekking en het tijdstip van begrotingswijziging.
- C.4. Benoem een financiële controller bij een open-eind-budget van een spoeduitgave.

Vragen

1. Zijn voorstaande aanbevelingen specifiek, concreet en realistisch genoeg om te kunnen worden geïmplementeerd?
2. In welke mate heeft discussie en besluitvorming over deze aanbevelingen plaatsgevonden?
3. Welke van deze aanbevelingen zijn geïmplementeerd?
4. Hoe zijn deze aanbevelingen geïmplementeerd? In uitvoerbare maatregelen, in beleid of anderszins?
5. Waarom zijn de, eventuele, andere aanbevelingen niet geïmplementeerd?
6. Zijn er effecten bekend van de geïmplementeerde aanbevelingen, zoals concrete veranderingen of bestuurlijke vernieuwingen?

7. Werd de gemeenteraad voldoende, tijdig en juist geïnformeerd over de implementatie van de aanbevelingen?
8. Wat zijn factoren die de implementatie en doorwerking van aanbevelingen verklaren?
9. Hoe kan de doorwerking van aanbevelingen worden bevorderd?

BIJLAGE 3 VRAGEN VOOR DE GEMEENTERAAD

De gemeenteraad heeft onderstaande vragen beantwoord over de aanbevelingen A.1 en A.2. Deze aanbevelingen zijn gemakshalve hieronder geplaatst, terwijl de te beantwoorden vragen daarna komen.

A. Aanbevelingen van het onderzoek informatievoorziening

- A.1. Voer regie aan de hand van een termijnagenda:
- Op welke onderwerpen wil de gemeenteraad bij uitstek sturen?
 - Wanneer is de gemeenteraad bij deze onderwerpen betrokken?
 - Welke informatie wil de gemeenteraad ontvangen?
- A.2. Ontwerp voor deze onderwerpen een werkwijze voor commissie- en raadsbehandelingen langs de lijnen Beeldvorming, Oordeelsvorming en Besluitvorming (BOB).

Vragen

1. Zijn deze twee aanbevelingen specifiek, concreet en realistisch genoeg om te kunnen worden geïmplementeerd?
2. In welke mate heeft discussie en besluitvorming over deze twee aanbevelingen plaatsgevonden?
3. Welke aanbeveling(en) is/zijn geïmplementeerd?
4. Hoe is/zijn deze aanbeveling(en) geïmplementeerd? In uitvoerbare maatregelen, in beleid of anderszins?
5. Waarom is/zijn andere aanbeveling(en) niet geïmplementeerd?
6. Zijn er effecten bekend van de geïmplementeerde aanbeveling(en), zoals concrete veranderingen of bestuurlijke vernieuwingen?
7. Wat zijn factoren die de implementatie en doorwerking van aanbevelingen verklaren?
8. Hoe kan de doorwerking van aanbevelingen worden bevorderd?

BIJLAGE 4 VRAGEN VOOR HET COLLEGE EN DE GEMEENTERAAD GEZAMENLIJK

Het college en de gemeenteraad hebben gezamenlijk de vragen over de aanbevelingen A.6 t/m A.11 beantwoord, omdat deze aanbevelingen ook aan het college en de gemeenteraad gezamenlijk zijn gericht. Deze aanbevelingen zijn gemakshalve hieronder geplaatst, terwijl de te beantwoorden vragen daarna komen.

A. Aanbevelingen van het onderzoek informatievoorziening

- A.6. Leg een gemeenschappelijk programma van eisen en afspraken voor schriftelijke raadsinformatie vast.
- A.7. Zorg voor bewaking van de kwaliteit van de informatievoorziening door de gemeenteraad en het college in het licht van afspraken op papier, eventuele bijzondere afspraken per onderwerp en vooral de toepassing ervan in de praktijk.
- A.8. Preciseer de rol van de verschillende spelers bij kwaliteitsbewaking in het gehele proces, zoals de opsteller, managementteam, college, griffier, agendacommissie en het presidium.
- A.9. Organiseer regelmatig reflectie tussen gemeenteraad en college over de werkwijze en professionalisering op onderwerpen zoals:
 - Termijnagenda
 - Politiek proces
 - Kwaliteit informatievoorziening
 - Passende informatievoorziening.
- A.10 Organiseer periodiek -bijvoorbeeld elke twee jaar- een beknopte evaluatie van de informatievoorziening.
- A.11 Stuur de werkwijzen en de kwaliteit van de informatie zonnodig bij.

Vragen

1. Zijn deze aanbevelingen specifiek, concreet en realistisch genoeg om te kunnen worden geïmplementeerd?
2. In welke mate heeft discussie en besluitvorming over de aanbevelingen plaatsgevonden?
3. Welke aanbevelingen zijn geïmplementeerd?
4. Hoe zijn deze aanbevelingen geïmplementeerd? In uitvoerbare maatregelen, in beleid of anderszins?
5. Waarom zijn de, eventuele, andere aanbevelingen niet geïmplementeerd?
6. Zijn er effecten bekend van de geïmplementeerde aanbevelingen, zoals concrete veranderingen of bestuurlijke vernieuwingen?

BIJLAGE 5 BEANTWOORDING VAN DE VRAGEN

Hieronder zijn de antwoorden te vinden op de vragen over de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie Schagen. Deze antwoorden zijn gegeven door de gemeenteraad, het college van burgemeester en wethouders en van beide bestuursorganen samen.

De antwoorden over de respectieve aanbevelingen en de antwoorden over de kwaliteit van de aanbevelingen zijn hier neergelegd. Deze antwoorden zijn onveranderd overgenomen in deze bijlage.

A. Onderzoek bestuurlijke informatievoorziening aan de gemeenteraad

Geadresseerde: Gemeenteraad

Organiseer regie op het politieke proces.

A.1. Voer regie aan de hand van een termijnagenda:

- Op welke onderwerpen wil de gemeenteraad bij uitstek sturen?
- Wanneer is de gemeenteraad bij deze onderwerpen betrokken?
- Welke informatie wil de gemeenteraad ontvangen?

A.2. Ontwerp voor deze onderwerpen een werkwijze voor commissie- en raadsbehandelingen langs de lijnen Beeldvorming, Oordeelsvorming en Besluitvorming (BOB).

Beantwoording vragen Gemeenteraad

A.1. De gemeenteraad wil bij majeure projecten in een vroeg stadium betrokken worden. Aan de hand van de LTA worden afspraken gemaakt welke projecten dat zijn. De agendacommissie en het college hebben op 28 november 2016 deze afspraken gemaakt. Onderwerpen die genoemd zijn: Ontwikkeling Sint Maartenszee, kaders gezondheidsbeleid, Omgevingswet en duurzaamheid.

De raad wil uiteraard de informatie ontvangen die voor een goede besluitvorming noodzakelijk is. De informatie moet gericht zijn op de rol die de raad heeft en vanuit dat perspectief geschreven is.

A.2. Een werkgroep vanuit de raad heeft zich gebogen over de vergaderstructuur. Een conceptvoorstel om te komen tot een vergaderstructuur langs de lijnen Beeldvorming, Oordeelsvorming en Besluitvorming (BOB) is besproken. De besluitvorming is nog niet afgerond. Er zijn nog een aantal discussiepunten.

Vragen door de gemeenteraad beantwoord

1. Zijn deze twee aanbevelingen specifiek, concreet en realistisch genoeg om te kunnen worden geïmplementeerd?
2. In welke mate heeft discussie en besluitvorming over deze twee aanbevelingen plaatsgevonden?
3. Welke aanbeveling(en) is/zijn geïmplementeerd?
4. Hoe is/zijn deze aanbeveling(en) geïmplementeerd? In uitvoerbare maatregelen, in beleid of anderszins?
5. Waarom is/zijn andere aanbeveling(en) niet geïmplementeerd?
6. Zijn er effecten bekend van de geïmplementeerde aanbeveling(en), zoals concrete veranderingen of bestuurlijke vernieuwingen?
7. Wat zijn factoren die de implementatie en doorwerking van aanbevelingen verklaren?
8. Hoe kan de doorwerking van aanbevelingen worden bevorderd?

Algemeen beantwoording van de vragen 1 t/m 8

De vragen zijn wel specifiek en concreet genoeg. In de politieke context is het lastig om te spreken van realistische genoeg. Zie ook de beantwoording bij A1 en A2.

Voor de LTA is een tussenoplossing geïmplementeerd. De module, die de griffie al voor het rapport graag had willen gebruiken, is nog niet in productie.

Voor beide aanbevelingen geldt dat deze ook op de werkplanning van de griffie stonden. De aanbeveling genoemd onder A1 heeft de continue aandacht van de griffie. De doorwerking van de aanbevelingen kan naar de mening van de gemeenteraad niet verder bevorderd worden. Veranderingen in het politieke proces hebben nu eenmaal hun eigen tempo en laten zich niet dwingen.

Geadresseerde: College van burgemeester en wethouders

Sluit aan op het politieke proces.

A.3. Ontwikkel formats om flexibel op het politieke proces aan te sluiten, zoals:

- Agendanotitie
- Startnotitie
- Oriënterende notitie
- Concept voor definitieve kaderstelling
- Evaluatienotitie.

A.4. Geef een heldere toelichting op het gebruik van de formats, zoals:

- Inzicht in de beleidsruimte voor de gemeenteraad.
- Zicht op relevante politieke keuzevraagstukken.
- Aandacht voor maatschappelijke effecten, financiële consequenties en de algehele presentatie.

A.5. Train de ambtelijke organisatie in het schrijven van raadsvoorstellen, met als doel:

- Beleidsstukken die voldoen aan de eisen.
- Dat de ambtelijke organisatie meer gevoel ontwikkeld voor politieke relevantie.

Beantwoording vragen aan het college

A.3. Bij alle grote projecten van de afdeling Ruimte (dit type besluiten wordt vaak bedoeld als raden vragen om een intensievere kaderstellende rol.) worden er projectopdrachten opgesteld. Hierin staan alle kaders voor het project opgenomen. De projectopdrachten worden altijd ter kennisname aan de commissie ruimte verzonden. Voor het overige zijn de bestaande formats aangepast, waarbij het gebruik ervan is meegenomen in schrijftrainingen.

A.4. en A.5 De punten 4 en 5 zijn opgepakt en gecombineerd in twee schrijftrainingen. De eerste training betreft een schrijftraining 'kort en krachtig schrijven' door de medewerkers van communicatie. De tweede training is een training schrijven van raadsstukken en overige stukken waar de nadruk ligt op het ontwikkelen van politieke relevantie. Inmiddels zijn zes cursussen gehouden en start de zevende op 26 september a.s. De cursussen worden gegeven door Bert Ruck van a4 training langs een vast format. Het format wordt ook toegepast op de college-, en MT voorstellen.

Geadresseerden: Gemeenteraad en college van burgemeester en wethouders

Organiseer gezamenlijke kwaliteitsbewaking.

A.6. Leg een gemeenschappelijk programma van eisen en afspraken voor schriftelijke raadsinformatie vast.

A.7. Zorg voor bewaking van de kwaliteit van de informatievoorziening door de gemeenteraad en het college in het licht van afspraken op papier, eventuele bijzondere afspraken per onderwerp en vooral de toepassing ervan in de praktijk.

A.8. Preciseer de rol van de verschillende spelers bij kwaliteitsbewaking in het gehele proces, zoals de opsteller, managementteam, college, griffier, agendacommissie en het presidium.

A.9. Organiseer regelmatig reflectie tussen gemeenteraad en college over de werkwijze en professionalisering op onderwerpen zoals:

- Termijnagenda
- Politiek proces
- Kwaliteit informatievoorziening
- Passende informatievoorziening.

A.10. Organiseer periodiek -bijvoorbeeld elke twee jaar- een beknopte evaluatie van de informatievoorziening.

A.11. Stuur de werkwijzen en de kwaliteit van de informatie zo nodig bij.

Beantwoording vragen college/gemeenteraad.

A.6. en A.7. Zie de beantwoording bij vraag A.4. en A.5. De inhoud van de trainingen zijn in goed overleg met griffie, college en raad tot stand gekomen.

A.8. Dit advies is overgenomen bij de inrichting van de digitale bestuurlijke stukkenstroom. De bestuurlijke stukkenstroom naar college, MT en raad is gedigitaliseerd. In het proces zijn diverse stappen opgenomen. In deze stappen moet een hogere in de organisatie het stuk accorderen. De opsteller moet voldoen aan de eisen gesteld in het format (zie bij A.4. en A.5.). Zijn of haar leidinggevenden moet akkoord geven alvorens het stuk wordt aangeboden aan het college. De secretaris heeft daarna een volgende check enz.

A.9. Zie ook de beantwoording bij A.1. In een aantal sessies tussen presidium en college is gereflecteerd op de genoemde zaken. Het is enige tijd geleden dat dit voor het laatst is georganiseerd overigens.

A.10. en A.11. Aangezien zowel de formats redelijk nieuw zijn en eveneens de digitale stukkenstroom staat dit onderwerp regelmatig op de agenda van de driehoek, de agendacommissie en het Presidium.

Vragen door het college en de gemeenteraad gezamenlijk te beantwoorden

Verzoeken onderstaande vragen te beantwoorden over de hierboven genoemde aanbevelingen.

1. Zijn deze aanbevelingen specifiek, concreet en realistisch genoeg om te kunnen worden geïmplementeerd?
2. In welke mate heeft discussie en besluitvorming over de aanbevelingen plaatsgevonden?
3. Welke aanbevelingen zijn geïmplementeerd?
4. Hoe zijn deze aanbevelingen geïmplementeerd? In uitvoerbare maatregelen, in beleid of anderszins?
5. Waarom zijn de, eventuele, andere aanbevelingen niet geïmplementeerd?
6. Zijn er effecten bekend van de geïmplementeerde aanbevelingen, zoals concrete veranderingen of bestuurlijke vernieuwingen?

Ad 1-6)

Zie beantwoording bij de vragen voor het college.

B. Onderzoek informatievoorziening over verbonden partijen

Geadresseerde: College van burgemeester en wethouders

B.1. Actualiseer de financiële verordening.

B.2. Bezie of er meerwaarde is voor een nota verbonden partijen.

B.3. Voldoe aan de wettelijke eisen uit het BBV in de paragraaf verbonden partijen.

B.4. Leg duidelijk uit welk openbaar belang de verbonden partij dient.

Antwoorden College van burgemeester en wethouders

B.1. De financiële verordening wordt in het tweede kwartaal van 2018 geactualiseerd, zodra de nieuwe raad is geïnstalleerd. Dit is ook afgesproken met de provincie in het kader van het horizontaal toezicht.

B.2. We hebben binnen de organisatie besproken of er meerwaarde zit in een nota verbonden partijen en zijn tot de conclusie gekomen dat die er niet is. In de begroting is een uitgebreide toelichting opgenomen.

B.3. en B.4. De paragraaf verbonden partijen voldoet in de begroting 2017 aan de BBV. Het openbaar belang is eveneens nader beschreven in de begroting 2017.

C. Onderzoek budgetrecht in Schagen

Geadresseerde: College van burgemeester en wethouders

In dit rapport zijn de conclusies en aanbevelingen beschreven als bevindingen. Dit omdat er niet meer dan twee casussen zijn onderzocht. Deze bevindingen zijn vertaald als onderstaande aanbevelingen:

- C.1. Voorzie, bij de eerstvolgende herziening van de Financiële Verordening, in een noodprocedure voor spoeduitgaven die niet zijn gebudgetteerd.
- C.2. Maak extra comptabel tijdschrijven tot een vast onderdeel bij relevante projecten.
- C.3. Informeer bij spoeduitgaven direct de gemeenteraad, vooral de voorgestelde dekking en het tijdstip van begrotingswijziging.
- C.4. Benoem een financiële controller bij een open-eind-budget van een spoeduitgave.

Antwoorden College burgemeester en wethouders

- C.1. Er zijn werkafspraken gemaakt over een noodprocedure. Deze is besproken in het Presidium en de auditcommissie. Bij de eerst volgende wijziging van de nota Reserves en Voorzieningen zullen de afspraken vertaald worden. Spoeduitgaven worden namelijk in de regel gedekt uit een reserve.
- C.2. Bij relevante projecten wordt inmiddels tijd geschreven.
- C.3. Zie bij punt C.1. is in de werkafspraken opgenomen
- C.4. Vanuit Financiën worden inmiddels standaard consultants gekoppeld aan projecten, die de rol van financiële controller vervullen in deze situaties.

D. Onderzoek Slot Schagen

De bevindingen uit dit onderzoek van de Rekenkamercommissie Schagen lenen zich niet voor acties van het college van burgemeester en wethouders. Deze bevindingen hebben een beschrijvend karakter van de uitwerking van het Plan van Aanpak uit 2014. Dit onderzoek heeft dus geen aanbevelingen waarop gereageerd dient te worden om de doorwerking ervan te beoordelen.

Vragen door het college te beantwoorden

Verzoeken onderstaande vragen te beantwoorden over de hierboven genoemde aanbevelingen.

1. Zijn voorstaande aanbevelingen specifiek, concreet en realistisch genoeg om te kunnen worden geïmplementeerd?
2. In welke mate heeft discussie en besluitvorming over deze aanbevelingen plaatsgevonden?
3. Welke van deze aanbevelingen zijn geïmplementeerd?
4. Hoe zijn deze aanbevelingen geïmplementeerd? In uitvoerbare maatregelen, in beleid of anderszins?
5. Waarom zijn de, eventuele, andere aanbevelingen niet geïmplementeerd?

6. Zijn er effecten bekend van de geïmplementeerde aanbevelingen, zoals concrete veranderingen of bestuurlijke vernieuwingen?
7. Werd de gemeenteraad voldoende, tijdig en juist geïnformeerd over de implementatie van de aanbevelingen?
8. Wat zijn factoren die de implementatie en doorwerking van aanbevelingen verklaren?
9. Hoe kan de doorwerking van aanbevelingen worden bevorderd?

Ad 1 t/m 6)

Hierboven is bij de verschillende aanbevelingen steeds specifiek aangegeven wat er mee is gedaan en hoe dit is geïmplementeerd. Zoals uit de toelichting blijkt is in enkele gevallen de formele kant nog niet geregeld, maar wordt er inmiddels wel conform de aanbeveling gehandeld. Wij zien onder meer een duidelijke verbetering in de kwaliteit van de bestuurlijke stukken.

Ad 7)

De gemeenteraad is voldoende, tijdig en juist geïnformeerd over de implementatie van de aanbevelingen, soms rechtstreeks en soms via één van de commissies.

Ad 8

Factoren zijn o.a. dat een aantal van de gedane aanbevelingen ook bij het college en het ambtelijk apparaat op de 'to do list' stonden. Bijvoorbeeld het BBV proef maken van de paragraaf Verbonden partijen. Andere aanbevelingen zijn nuttig geweest om een proces te versnellen of de discussie te voeren over nut en noodzaak van de aanbevelingen.

Ad 9

Aanbevelingen worden afhankelijk van het onderwerp toegewezen aan specifieke ambtenaren, die bewaken dat er actie wordt ondernomen. De implementatie van sommige aanbevelingen kan snel worden geregeld en anderen hebben een langere doorloop tijd nodig en vergen een zorgvuldige voorbereiding.